

ॐ

سنت جي تصوير

عرف

سنت جو اتهاس

ليکڪ ۽ چيائيندڙ:

مورؤ مل چيننداس ڌانڌا "بيوطن"

"برهم ڪتري رتن"

سنڌ جي تصوير

عرف

سنڌ جو اتهاس

ليکڪ

موروث مل چيٽنداس ڏانڊا "بيوطن"

"برهم ڪتري رتن"

Sindh Ji Tasveer

alias •

Sindh Jo Ithas

by:

Morimal Chetanidas Dhandha "Bewatan"
"Braham Khatri Ratan"

Address : 65/48, Shyampur Road,
Pratap Nagar, Sangames-Jaipur.
Ph : 0141-2790272

First Edition : 2004

Copies : 400

Printed by:
Amar Bharat Offset Press
Hathi Bhata, Ajmer
Ph : 0145-2626372

صفحہ	چا بابت	جریان نمبر	صفحہ	چا بابت	جریان نمبر
۲۴۷	(۱۴۱) تیرک سہاڻي	۲۴۲	(۱۱۰) ميلارام سنگتارام واسواڻي		
۲۴۷	(۱۴۲) ٽھلارام آسودومل	۲۴۲	(۱۱۱) تاج محمد آغا		
۲۴۷	(۱۴۳) پروفيسر چيمن مازيوالا	۲۴۲	(۱۱۲) شيوارام قيرواڻي		
۲۴۷	(۱۴۴) چينانند ناگراڻي	۲۴۲	(۱۱۳) قاضي محمد جان		
۲۴۷	(۱۴۵) قاضي عبدالرزاق عبدالسليم ميمڻ	۲۴۲	(۱۱۴) چنگتواري اسوداس		
۲۴۷	(۱۴۶) تيرک وسنت	۲۴۲	(۱۱۵) آتمارام پرماتند لالواڻي		
۲۴۷	(۱۴۷) خانچند ايس - درياڻي	۲۴۲	(۱۱۶) مهراج وشنو سنگتارام شرما		
۲۴۷	(۱۴۸) احمد چاڳلا	۲۴۲	(۱۱۷) لطف الله بدوي		
۲۴۸	(۱۴۹) آغا صوفي	۲۴۲	(۱۱۸) محمد صالح عبدالواحد		
۲۴۸	(۱۵۰) روچيرام سڌاڻي	۲۴۲	(۱۱۹) پريمنداس تاراڻي		
۲۴۸	(۱۵۱) محمد عثمان ڏيپلاڻي	۲۴۲	(۱۲۰) ڪوٽومل آڏواڻي		
۲۴۸	(۱۵۲) محمد اسلم علوي	۲۴۲	(۱۲۱) آئل رام		
۲۴۸	(۱۵۳) مرزا علي قلي بيگ مرزا فريدون بيگ	۲۴۲	(۱۲۲) اي. ڊبليو. مسوي		
۲۴۸	(۱۵۴) ٺاڪرداس آسودومل ورما	۲۴۲	(۱۲۳) نارائنداس ڪيٿومل ساڌواڻي		
۲۴۸	(۱۵۵) پائي گنگارام تلوڪچند	۲۴۲	(۱۲۴) شمس العلماء ڊاڪٽر عرين محمد ڏاڏوڻ پوٽو		
۲۴۸	(۱۵۶) عبدالغفور هالاڻي	۲۴۲	(۱۲۵) پروفيسر هاسنند چانڊومل ڀنڀاڻي		
۲۴۸	(۱۵۷) فتحچند سنگتارام واسواڻي	۲۴۲	(۱۲۶) منوهرداس ڪوٽومل ڪنڀاڻي		
۲۴۸	(۱۵۸) بولچند وسومل راجپال	۲۴۲	(۱۲۷) مهراج نوار ڪاپرڪ روچيرام شرما		
۲۴۸	(۱۵۹) ويرومل هيمن مل ملاڻي	۲۴۵	(۱۲۸) تسلنداس آر. تلويچا		
۲۴۸	(۱۶۰) واڌومل مولچند	۲۴۵	(۱۲۹) مانسنگهه چوهڙمل		
۲۴۹	(۱۶۱) حڪير فتح محمد سيوهاڻي	۲۴۵	(۱۳۰) ديوڪي نندن ڪٽري		
۲۴۹	(۱۶۲) ليلارام قيرواڻي	۲۴۵	(۱۳۱) مڪي سيرومل		
۲۴۹	(۱۶۳) مهراج منوهرداس وشنو شرما	۲۴۵	(۱۳۲) حڪير لڪي سنگهه		
۲۴۹	(۱۶۴) لعلسنگهه هزاري سنگهه اجواڻي	۲۴۵	(۱۳۳) سنتداس پنيون مل		
۲۴۹	(۱۶۵) نارائنداس ميوارام ڀنڀاڻي	۲۴۵	(۱۳۴) پروفيسر منگيارام اڏارام		
۲۴۹	(۱۶۶) رڳومل موٽواڻي	۲۴۶	(۱۳۵) آسانند مامتورا		
۲۴۹	(۱۶۷) ايه بجايو	۲۴۶	(۱۳۶) حاسومل ايسرداس ماڪيجاڻي		
۲۴۹	(۱۶۸) پريداس عرف حناسنگهه پيرومل آڏواڻي	۲۴۶	(۱۳۷) پريداس برهمچاري		
۲۵۰	(۱۶۹) پروفيسر ناگراڻي	۲۴۶	(۱۳۸) شيوڪ پوجراج		
۲۵۰	(۱۷۰) پروفيسر لوڪومل ڪيسواڻي	۲۴۷	(۱۳۹) دين محمد وفاڻي		
۲۵۰	(۱۷۱) گلي سدارنگاڻي	۲۴۷	(۱۴۰) ٽيڪچند نولراء تاراچنداڻي		

صفحہ	چا بابت	جریان نمبر	صفحہ	چا بابت	جریان نمبر
۲۵۵	(۲۰۳) پروفیسر عبدالکریم سندیلو	۲	۲۵۰	(۱۷۲) گوہند پنجابی	
۲۵۵	(۲۰۵) ماسٹر سہجرام تلرام راڱھاڻي		۲۵۰	(۱۷۲) گوہند مالھي	
۲۵۵	(۲۰۶) امر لعل ھٿوراڻي		۲۵۰	(۱۷۳) موتي رامواڻي	
۲۵۵	شاعر يعني ڪوي		۲۵۰	(۱۷۵) فتحچند مينڱھراج آڏواڻي	
۲۵۵	شعر ۽ شاعري		۲۵۰	(۱۷۶) ميراج ڪشنچند ٽوپڻداس جيٽلي	
۲۵۵	(۱) قاضي قاضن (قادن)		۲۵۰	(۱۷۷) ڪلياڻ بولچند آڏواڻي	
۲۵۶	(۲) شاه خيرالدين		۲۵۰	(۱۷۸) رام پرتاپراءِ پنجواڻي	
۲۵۶	(۳) پير محمد لکوي		۲۵۱	(۱۷۹) محمد ابراهيم انصاري	
۲۵۶	(۴) شاه عبدالڪريم		۲۵۱	(۱۸۰) سترامداس جڙياسنگھاڻي	
۲۵۷	(۵) ديو چندر		۲۵۱	(۱۸۱) شامداس دولائي	
۲۵۷	(۶) شاه عنايت		۲۵۱	(۱۸۲) شيوارام لالا	
۲۵۷	(۷) مخدوم عبدالله		۲۵۱	(۱۸۲) ايس. اين. فيرواڻي	
۲۵۷	(۸) مولوي ابوالحسن		۲۵۱	(۱۸۳) ساڌو ڪرشنڊاس	
۲۵۸	(۹) مخدوم عبدالرئوف ڀٽي		۲۵۱	(۱۸۵) محمد اسماعيل عرساڻي	
۲۵۸	(۱۰) مخدوم محمد ابراهيم ڀٽي		۲۵۱	(۱۸۶) انندرام ٽي. شهاڻي	
۲۵۸	(۱۱) صاحبڏنو فقير		۲۵۱	(۱۸۷) چترام چينانند ڏوڏاڻي	
۲۵۸	(۱۲) شاھ عبداللطيف		۲۵۱	(۱۸۸) شيخ محمد ابراهيم	
۲۶۰	(الف) شاه جي رسالي جا شعر		۲۵۱	(۱۸۹) جهانمداس پاڻيا	
۲۶۱	(۱۲) عالم محمد معين محمد امين		۲۵۱	(۱۹۰) آنندرام راجاڻي	
۲۶۱	(۱۳) مخدوم محمد هاشم فتوي		۲۵۲	(۱۹۱) علينواز جتوئي	
۲۶۲	(۱۵) مولوي محمد خالق فتوي		۲۵۲	(۱۹۲) چينانند پاونداس لالواڻي	
۲۶۲	(۱۶) سوامي پراڻناٿ		۲۵۲	(۱۹۳) گوہند پاڻيا	
۲۶۲	(۱۷) پير محمد بقا		۲۵۲	(۱۹۴) گنگارام سمراٽ	
۲۶۲	(۱۸) روحل		۲۵۲	(۱۹۵) دادا جشن واسواڻي	
۲۶۲	(۱۹) مراد فقير		۲۵۲	(۱۹۶) پروفیسر گھنشامداس چينانند	
۲۶۲	(۲۰) مخدوم عبدالرحيم گرهوڙي		۲۵۲	(۱۹۷) اندر پوجواڻي	
۲۶۲	(۲۱) عبدالوهاب (سچل)		۲۵۲	(۱۹۸) سڳن آهوجا	
۲۶۳	(۲۲) لنواري ماسٽر محمد زمان		۲۵۲	(۱۹۹) هوندراج پارورام شرما	
۲۶۳	(۲۳) سيد ثابت علي شاه		۲۵۲	(۲۰۰) چندولعل ڪشنچند جئسنڱاڻي	
۲۶۳	(۲۴) چئنراءِ بچومل ٿنڊ ”سامي“		۲۵۲	(۲۰۱) پروفیسر پوپتي هيراننداڻي	
۲۶۳	(۲۵) حاڪم سرفراز خان ڪلهوڙو		۲۵۳	(۲۰۲) ليالارام ڏيونداس رچنداڻي	
			۲۵۳	(۲۰۲) ڊاڪٽر مرليتر ڪشنچند جيٽلي	

نمبر	سند	تاريخ
٢٦٤	١٠٠٠ (٥٧) ليکاريام سنگهه "خاڪي"	٢٦٤
٢٦٥	١٠٠١ (٥٨) فقير محمد صديق يا صادق	٢٦٥
٢٦٥	١٠٠٢ (٥٩) محمد عايشه "مڪمل"	٢٦٥
٢٦٥	١٠٠٣ (٦٠) پڳت قارو	٢٦٥
٢٦٥	١٠٠٤ (٦١) سوامي ڌرم داس	٢٦٥
٢٦٥	١٠٠٥ (٦٢) حفيظ	٢٦٥
٢٦٦	١٠٠٦ (٦٣) خليفو حاجي عبداللہ	٢٦٦
٢٦٦	١٠٠٧ (٦٤) شمس الدين "بلبل"	٢٦٦
٢٦٦	١٠٠٨ (٦٥) فقير محمد محسن "بيڪس"	٢٦٦
٢٦٧	١٠٠٩ (٦٦) مير حسام الدين راشدي	٢٦٧
٢٦٧	١٠١٠ (٦٧) ميراج ليکاريام شرما	٢٦٧
٢٦٧	١٠١١ (٦٨) پڳت فقير	٢٦٧
٢٦٧	١٠١٢ (٦٩) پوچراج چانڊومل موٽواڻي	٢٦٧
٢٦٧	١٠١٣ (٧٠) حيدر بخش جتوئي	٢٦٧
٢٦٨	١٠١٤ (٧١) سويراج نرملاس سچانسنڱاڻي	٢٦٨
٢٦٨	١٠١٥ (٧٢) تولارام مينڱاراج بالاڻي "عاجز"	٢٦٨
٢٦٨	١٠١٦ (٧٣) حافظ عبداللہ ٽڪڙائي "يسمل"	٢٦٨
٢٦٨	١٠١٧ (٧٤) ڪشچند نيرلداس ڪٽري "بيوس"	٢٦٨
٢٦٨	١٠١٨ (٧٥) محمد واصف	٢٦٨
٢٦٩	١٠١٩ (٧٦) نواز علي جعفري "نيماز"	٢٦٩
٢٦٩	١٠٢٠ (٧٧) محمد بخش "ڪوچي"	٢٦٩
٢٦٩	١٠٢١ (٧٨) غلام علي "مسرور"	٢٦٩
٢٦٩	١٠٢٢ (٧٩) ڊاڪٽر ايڇ. آء. سدارنگاڻي	٢٦٩
٢٦٩	١٠٢٣ (٨٠) پروفيسر منڱارام آڏارام ملڪاڻي	٢٦٩
٢٦٩	١٠٢٤ (٨١) سوامي پوڌراج لوڪومل واڏواڻي	٢٦٩
٢٧٥	١٠٢٥ (٨٢) ڊي. ڪي. منشاراماڻي	٢٧٥
٢٧٥	١٠٢٦ (٨٣) نرمل جيتواڻي	٢٧٥
٢٧٥	١٠٢٧ (٨٤) محمد صديق گلاب خان "مسافر"	٢٧٥
٢٧٥	١٠٢٨ (٨٥) پروفيسر اين. وي. ٿڌاڻي	٢٧٥
٢٧٥	١٠٢٩ (٨٦) پاڻي آسرداس	٢٧٥
٢٧٥	١٠٣٠ (٨٧) پڳت پيروداس ڪٽري	٢٧٥
٢٦٤	١٠٠٠ (٥٠) سید ميان حيدر شاہ "پونديسي"	٢٦٤
٢٦٥	١٠٠١ (٥١) مير علي فقير	٢٦٥
٢٦٥	١٠٠٢ (٥٢) مير علي فقير قانع ٺٽوي	٢٦٥
٢٦٦	١٠٠٣ (٥٣) دليرام صوفي "دليرت"	٢٦٦
٢٦٦	١٠٠٤ (٥٤) آخوند محمد قاسم	٢٦٦
٢٦٦	١٠٠٥ (٥٥) حمل ولد رحيم خان لغاري	٢٦٦
٢٦٧	١٠٠٦ (٥٦) محمد فضل شاہ	٢٦٧
٢٦٧	١٠٠٧ (٥٧) گل محمد "گل"	٢٦٧
٢٦٧	١٠٠٨ (٥٨) قطب شاہ جيجانپان	٢٦٧
٢٦٧	١٠٠٩ (٥٩) فقير قادر بخش (عبدالقادر) "بينل"	٢٦٧
٢٦٧	١٠١٠ (٦٠) حافظ حامد ٽڪڙ	٢٦٧
٢٦٨	١٠١١ (٦١) مير حسن علي خان ٽالپر	٢٦٨
٢٦٨	١٠١٢ (٦٢) سيد حاجي غلام شاہ "تدا"	٢٦٨
٢٦٨	١٠١٣ (٦٣) جيتوئنگهه شيوڪرام سٿاڻي	٢٦٨
٢٦٨	١٠١٤ (٦٤) صورت سنگهه همت سنگهه	٢٦٨
٢٦٨	١٠١٥ (٦٥) فاضل ولد سيد حيدر شاہ	٢٦٨
٢٦٩	١٠١٦ (٦٦) آخوند عبدالرحيم عباسي	٢٦٩
٢٦٩	١٠١٧ (٦٧) موريو فقير ولد پرسومل	٢٦٩
٢٦٩	١٠١٨ (٦٨) مولوي غلام محمد	٢٦٩
٢٦٩	١٠١٩ (٦٩) سيد مرتضيٰ شاہ	٢٦٩
٢٦٩	١٠٢٠ (٧٠) مولوي عبدالغفور همايوني	٢٦٩
٢٦٩	١٠٢١ (٧١) لالو پڳت	٢٦٩
٢٦٩	١٠٢٢ (٧٢) مير عبدالحسين خان شيدادائي "سانگي"	٢٦٩
٢٧٠	١٠٢٣ (٧٣) پير علي گوهر شاہ	٢٧٠
٢٧٠	١٠٢٤ (٧٤) فتح فقير ڪلهوڙو	٢٧٠
٢٧٠	١٠٢٥ (٧٥) عارف	٢٧٠
٢٧٠	١٠٢٦ (٧٦) آسومل ڏاندومل هر گڻ ڪٽري	٢٧٠
٢٧٠	١٠٢٧ (٧٧) مولوي اللہ بخش "ابوچچو"	٢٧٠

صفحہ	چا نام	صفحہ	چا نام
۲۸۵	(۱۲۰) رامچند تروہی مل سنو	۲۸۵	(۸۸) گیارہویں شیوہرام "ملن"
۲۸۵	(۱۲۱) سمجند نراجند سنو	۲۸۵	(۸۹) تیننداس گوتمل چٹناٹی "آراد"
۲۸۵	لیکن "شاعران جا سنی سحر" مکر و اول سحر	۲۸۵	(۹۰) نیکراج چٹناجند "عزیز"
	باب تیرھون	۲۸۶	(۹۱) لنگرچند دوسداس میرچندائی
	سند جا سورما و شہید و اہوان	۲۸۷	(۹۲) بیجاچرام کبری
۲۹۰	رحبر و آپکاری	۲۸۷	(۹۳) بولچند کیمچند روپائی "مستانی"
۲۹۰	سند جا سورما و شہید	۲۸۸	(۹۴) مولانا جلال الدین رومی
۲۹۰	(۱) مہراج نوروام قیمترام شرما	۲۸۸	(۹۵) ہندیو تاراجند تاجرا "نمنام"
۲۹۰	(۲) پیگت کوروام تاراجند	۲۸۸	(۹۶) ماسٹر چندر آسنداس ڈانی
۲۹۱	(۳) حاسارام پسالی	۲۸۸	(۹۷) جوتراج لیٹارام "دکایل"
۲۹۲	(۴) حیمون کالائی	۲۸۹	(۹۸) نارائن گوکلداس ناٹوائی "شیام"
۲۹۲	(۵) مہراج بھلورام شرما	۲۸۹	(۹۹) یروام ہیرانند "صیا"
۲۹۲	(۶) نارائن دیو آریہ	۲۸۹	(۱۰۰) مورمل چیتنداس ڈانڈا کتری "بیومن"
۲۹۲	(۷) دیوان گوتمل و سندس پتری دیوبندی	۲۸۱	(۱۰۱) سرو سدارنگائی "خادم"
۲۹۲	اہوان، رحبر و آپکاری	۲۸۱	(۱۰۲) لیٹارام تولارام "یریر"
۲۹۲	(۱) سین نالون مل جوتچند یوجوالی و سنس وڈا	۲۸۱	(۱۰۳) کیلداس ولیرام بیگوائی "فانی"
۲۹۷	(۲) سینٹ وشتداس نیالچند یاروائی	۲۸۱	(۱۰۴) چیتندیو ورما "یمراج"
۲۹۹	(۳) سینٹ ہرچندرا وشتداس یاروائی	۲۸۱	(۱۰۵) پریو جوتومل چٹائی "وفا"
۳۰۰	(۴) سادو تولراء شوگیرام آڈوائی	۲۸۱	(۱۰۶) ہری گروہ ڈنومل "دلگیر"
۳۰۱	(۵) سادو حیرانند شوگیرام آڈوائی	۲۸۲	(۱۰۷) وشتداس پانگیا "لکل"
۳۰۲	(۶) راء پیار دیوان گوڑومل چندنمل تلنائی	۲۸۲	(۱۰۸) ارجن دیتارام "سکایل"
۳۰۲	(۷) راج رشی ڈیارام گوتمل چٹائی "لگنا"	۲۸۲	(۱۰۹) جیوت گیانچند "ترنگ"
۳۰۳	(۸) دیوان گلابسنگھ دیوان بھاسنگھ شیلی	۲۸۲	(۱۱۰) پگوان سی۔ تڈائی "پشپ"
۳۰۳	(۹) پیگت روپچند جیامراء نارائی	۲۸۲	(۱۱۱) ماسٹر رانجین
۳۰۵	(۱۰) سادو گوکلداس گرداس مل لٹا	۲۸۲	(۱۱۲) شیخ مبارک علی "ایار"
۳۰۵	(۱۱) ویرومل بیگراج	۲۸۲	(۱۱۳) ارجن میرچندائی "شاد"
۳۰۶	(۱۲) وادومل گیانچند چٹناٹی	۲۸۲	(۱۱۴) مولچند منگیارام بندرائی ایہ۔ کمل
۳۰۷	(۱۳) جسٹس حشمتراء خوبچند چٹناٹی	۲۸۲	(۱۱۵) بولچند تیرنداس ناروائی "آشا درگاپوری"
۳۰۷	(۱۴) مکی منگیارام گروہ ڈنومل	۲۸۲	(۱۱۶) گوردن محبوبائی "پارتی"
۸	(۱۵) ڈاکٹر چوٹرام پرتاپراء گڈوائی	۲۸۲	(۱۱۷) کمل کیولرامائی "پیاسی"
۹	(۱۶) سادو ریچھومل کندناس لاکھوری	۲۸۲	(۱۱۸) دیال "آشا"
		۲۸۵	(۱۱۹) لٹا نارائن گر اتومل ڈانڈا کتری

صفحہ نمبر	پڻا بابت	صفحہ نمبر	جریان نمبر	ڇا بابت	صفحہ نمبر
۲۱۹	(۱۷) رام ڀڳتراج موٽو آڻي	۲۰۹		(۳) هنڌن جا ديوتا	۲۱۹
۲۲۰	(۱۸) پورو فيسر شيو ازار ڦير و آڻي	۲۱۰		(۴) قدير سنڌين جو هندو ڌرم	۲۲۰
۲۲۰	بائب ڇوڏ هون			(۵) هنڌن جا ڌرمي شاستر	۲۲۰
۲۲۱	ڌرم، مذهب، ڀنت ۽ گرنٽ			(۶) هنڌن جا ورت	۲۲۱
۲۲۱	ڌرم، مذهب، ڀنت ۽ گرنٽ	۲۱۱		(۷) ٻوڏي	۲۲۱
۲۲۲	(۱) هنڌو ڌرم	۲۱۱		(۸) جيني	۲۲۲
۲۲۲	(۲) ڀٽ ڌرم	۲۱۱		(۹) سک	۲۲۲
۲۲۲	(۳) جين ڌرم	۲۱۲		(۱۰) مسلمان	۲۲۲
۲۲۲	ڀنت	۲۱۲		(۱۱) عيسائي	۲۲۲
۲۲۲	(۱) سک ڀنت	۲۱۲		(۱۲) پارسي	۲۲۲
۲۲۲	(الف) آڏاسي	۲۱۲		(۱۲) يهودي	۲۲۲
۲۲۲	(ب) جڳياسي	۲۱۲	۵	ڌرمي آستان، تيرٿ ۽ پاڪ جايون	۲۲۲
۲۲۲	(۲) شَو ڀنت	۲۱۲		هنڌن جا ڌرمي ۽ تيرٿ آستان	۲۲۲
۲۲۲	(۳) وشنو ڀنت	۲۱۲		(۱) هنگلاج ديوي مندر - منتر ۽ وڃڻ جا رستا	۲۲۲
۲۲۵	(۴) ديوي ڀنت	۲۱۲		(۲) اڏيري لعل جو جنم آستان - نصر پور	۲۲۵
۲۲۶	(۵) درياھي ڀنت	۲۱۲		(۲) اڏيري لعل جو قبو ۽ شير اڏيرو لعل	۲۲۶
۲۲۶	(۶) آڏاسي ۽ جڳياسي ڀنت	۲۱۵		(۴) رامڏيو (راما پير) جو مندر	۲۲۶
۲۲۷	(۷) ڪلايداسي ڀنت	۲۱۵		(۵) پٿورو پير - قبو	۲۲۷
۲۲۷	(۸) راداسوامي ڀنت	۲۱۵		(۶) جڳم پير - شَو مندر - تلاءُ	۲۲۷
۲۲۷	(۹) آريه سماج	۲۱۵		(۷) ستين جا آستان	۲۲۷
۲۲۷	(۱۰) برھمو سماج	۲۱۶		(۸) گرو گور ڪناٿ جي ڌوڻي	۲۲۷
۲۲۸	(۱۱) صوفي مت	۲۱۶		(۹) راجاوير جو قبو	۲۲۸
۲۲۸	مذهب	۲۱۶		(۱۰) راجا برٿري آستان	۲۲۸
۲۲۸	(۱) مسلمان مذهب (اسلام مذهب)	۲۱۶		(۱۱) لڪي تيرٿ	۲۲۸
۲۲۹	(۲) شيخ	۲۱۷		(۱۲) ساڌ ٻيلو	۲۲۹
۲۳۰	(۳) عيسائي	۲۱۷		(۱۲) بکر ٻيٽ - جندپير	۲۳۰
۲۳۰	(۴) پارسي	۲۱۸		(۱۳) وسڻ شاه ٽڪاڻو (آساڻو تڙ)	۲۳۰
۲۳۰	(۵) يهودي	۲۱۸		(۱۵) شاهپور ٿلجي جا سنت	۲۳۰
۲۳۰	بندگي ۽ عبادت، ٻوڇا ۽ پاڻ، ورت ۽ شاستر	۲۱۸		(۱۶) حالائي درٻار	۲۳۰
۲۳۱	(۱) هنڌن جي ڀڳتي، پاڻ ۽ ٻوڇا	۲۱۸		(۱۷) پرين جي درٻار	۲۳۱
۲۳۱	(۲) هندو ڌرم جون نشانيون	۲۱۹		(۱۸) سوائي صاحب جي مڙهي	۲۳۱

صفحہ	جاء بابت	جریان نمبر	صفحہ	جاء بابت	جریان نمبر
۲۲۶	۹۲ مسلمانن جون پاڪ جايون		۲۲۱	(۱۹) سڌن جو آستان	
۲۲۶	(۱) مڪلي ٽڪري- پير ڀلو		۲۲۲	(۲۰) ڪالي مندر	
۲۲۶	(۲) سوا لک پيرن جو مقام		۲۲۲	(۲۱) درياه شاه جو مندر	
۲۲۷	(۳) شاه عبدالڪريم جو قبو (بلڙي)		۲۲۲	(۲۲) رتنيشور عهاديو مندر	
۲۲۷	(۴) شهيد شاه عنايت قبو (جهوڪ)		۲۲۲	(۲۳) پير ڪوٽ	
۲۲۷	(۵) شاه عبداللطيف جو قبو- ڀٽ شاه		۲۲۲	(۲۴) ڪيبر ٿلھي وارا ساڌ	
۲۲۸	(۶) مخدوم نوح جي درگاه (هالا)		۲۲۲	(۲۵) ڀڳت چڇلو (سماديون)	
۲۲۸	(۷) پير عثمان مروندي شيباز سيوهڻ		۲۲۲	(۲۶) سوامي ڌرمڌاس دربار	
۲۲۸	(۸) لنواري وارا پير- مسجد ۽ منارو		۲۲۲	(۲۷) موري جي دربار	
۲۲۹	(۹) منگهو پير- ڪراچي		۲۲۲	(۲۸) سنت گوبندڌاس دربار- مانڇيند	
۲۲۹	(۱۰) پير جو ڳوٺ - پير پاڳارو		۲۲۲	(۲۹) سنت همت سنگھ دربار	
۲۲۹	(۱۱) ٻڍل شاه جي درگاه		۲۲۲	(۳۰) پاربرهم (پارو فقير) آستان	
۲۲۹	(۱۲) سچل سائينءَ جي درگاه		۲۲۲	(۳۱) سنت ٽيئونرام جي ڍب	
۲۲۹	(۱۳) سيد مهاولي شاه جو قبو		۲۲۵	(۳۲) پيراني مينگهورام دربار	
۲۳۰	(۱۴) شهاب الدين قادري درگاه		۲۲۵	(۳۳) حنس نروانڻ جو آستان	
۲۳۰	(۱۵) سيد پني لدو		۲۲۵	(۳۴) ميهڙ ۾ دربار	
۲۳۰	(۱۶) جند پير (خواجه خضر)		۲۲۵	(۳۵) قنبر ۾ دربار	
۲۳۰	(۱۷) قطب علي شاه جي درگاه		۲۲۵	(۳۶) شاداني دربار	
۲۳۰	(۱۸) فقير نصير محمد شاه جي درگاه		۲۲۵	(۳۷) لعل جو مندر (ڪراچي- منهوڙو)	
۲۳۰	(۱۹) خير الدين شاه جي درگاه		۲۲۵	(۳۸) گوڏر جو ٺاڪر ڏوارو	
۲۳۰	(۲۰) سخي هاشم شاه جي درگاه		۲۲۵	(۳۹) راڄ گهاٽ دربار- ٺٽو ننگر	
۲۳۰	(۲۱) مخدوم بلاول جو مقبرو		۲۲۵	ضلع ٿرپارڪر جي شهر ننگر پارڪر	
۲۳۰	(۲۲) شاه حيدر جي مزار			جي پسگردائيءَ جا آستان	
۲۳۰	(۲۳) مخدوم نور الله جو مقبرو		۲۲۵	(۴۰) گڻوڻڪ	
۲۳۱	(۲۴) مخدوم فاضل شاه درگاه (بڪيرا)		۲۲۵	(۴۱) ساڙ ڌڙو	
۲۳۱	(۲۵) مخدوم عبدالله		۲۲۶	(۴۲) انڇل سريا	
۲۳۱	(۲۶) روحل فقير جي درگاه		۲۲۶	(۴۳) ڀوڏيسر	
۲۳۱	(۲۷) نظر محمد شاه جي درگاه		۲۲۶	(۴۴) وير اواه	
۲۳۱	(۲۸) مخدوم عبدالرحمان		۲۲۶	(۴۵) گوڙي	
۲۳۱	(۲۹) وٽائي فقير جو قبو		۲۲۶	(۴۶) ڀاري بندر	
۲۳۱	(۳۰) سيد محمد شاه		۲۲۶	(۴۷) ملير	

صفحہ	جریان نمبر	چا بابت	صفحہ	جریان نمبر	چا بابت
۲۷۸	۴	آزادي ملڻ بعد ڦل	۲۷۴	۲۵	(۲۵) ڪالي ديوي (حيدرآباد) •
۲۷۸	۵	سنڌي وير ناريون	۲۷۴	۲۶	(۲۶) شَو جو ميلو - هوا بندر ڪراچي
		باب سترهون	۲۷۴	۲۷	(۲۷) لعل جو ميلو - منهوڙو ڪراچي
۲۷۹		بارماها ڏينهن يا ڏڻ	۲۷۴	۲۸	(۲۸) گچندو گھوٽ
۲۷۹	۱	هندن جا ڏڻ	۲۷۴	۲۹	(۲۹) سنت پُرسنارام
۲۹۵	۲	پوڏين جا ڏڻ	۲۷۴	۳۰	(۳۰) سنت هاتيرام
۲۹۵	۳	جينين جا ڏڻ	۲۷۵		(ب) مسلمانن جا
	۴	سڪن جا وڏا ڏينهن	۲۷۵	۱	(۱) مخدوم نوح
	۵	مسلمانن جا وڏا ڏينهن	۲۷۵	۲	(۲) منگيو پير
	۶	ڪرستانن جا وڏا ڏينهن	۲۷۵	۳	(۳) لعل شهباز (قلندر شهباز)
		باب ارڙهون	۲۷۵	۴	(۴) شاه عبدالڪريم
۷		راڳ، ساز ۽ پڳتيون	۲۷۵	۵	(۵) شاه عنايت
	۱	راڳ يا ڳائڻ	۲۷۵	۶	(۶) شاه عبداللطيف
۱۷		(۱) راڳ جي پڻڊائش	۲۷۵	۷	(۷) سيد مياولي شاه
۲۹۷		(۲) راڳن جا نالا	۲۷۵	۸	(۸) نظر محمد شاه
۲۹۸		(۳) مشهور ڳائيندڙ	۲۷۵	۹	(۹) شهاب الدين قادري
۲۹۸		(الف) گوڻيو	۲۷۵	۱۰	(۱۰) مخدوم عبدالرحمان
۲۹۹		(ب) سنڌ جي گوئل	۲۷۵	۱۱	(۱۱) سخي هاشم شاه
۲۹۹		(ث) سنڌ جي بلبل	۲۷۵	۱۲	(۱۲) چامر ڏاتار
۲۹۹		(د) ڪبير شاه جو شعر	۲۷۵		(ث) مقرر ۽ ميلا
۳۰۰		(۴) گيتن جا قسم	۲۷۵		چيت ۽ اسوءَ جي چنڊ جا ميلا
۳۰۲	۲	ناچ ۽ اُن جا قسم	۲۷۵		گهوڙن جو ميلو
۳۰۵	۳	ساز يا ڳائڻ نچڻ جا سادن ۽ نالا			باب سورھون
۳۰۹	۴	پڳتيون ۽ پڳت	۲۷۶		هندستان جي آزاديءَ ۾ سنڌ
۳۰۹		(۱) پڳتيون يا سڱتُون	۲۷۶	۱	آزاديءَ جي هلچل
۳۱۰		(۲) پڳتيون وجهندڙ پڳت	۲۷۶	۲	آزاديءَ جي هلچل ۾ بهرو وٺندڙن جو احوال
۳۱۰		(۳) ناچو	۲۷۷	۳	آزاديءَ ۾ بهرو وٺندڙ
۳۱۰		(۴) راڳن جا ماهر	۲۷۷		(۱) پرش
۳۱۰		(۵) مسخرا	۲۷۸		(۲) استريون
۳۱۰		(۶) ٻاپا	۲۷۸		(۳) سزائون

✓ (۵۵) آسومل ڏاندومل هر گڻ ڪٿري ماستر - آسومل ڏاندومل هر گڻ ڪٿريءَ جو جنم ۱۵۰۰
۾ پراڻن هالن ۾ ٿيو. هو سنڌي، پارسي ۽ عربيءَ جو مڪمل ڄاڻو هو. هي اسڪول ماستر هو،
صوفي ويچار ڌارا جو شاعر هو ۽ ان سان گڏ هي حڪيم به هو. هن پنهنجي ڪافين ڪلام
جو ڪتاب ”ديوان آسو“ سنه ۱۸۷۰ع ۾ شايع ڪيو. ان بعد رسالو ”پريس غنچ“ ۽ ٻيون ڪيترائي
سنگره ۾ ظاهر ڪيائين. هي جهوڪ شريف جي صوفي شاعرن جو مُريد هو. گڏوگڏ يوگ ۽ ويدانت
جو پرچار ڪندو هو. هن جي شعر ۾ سنسڪرت ۽ عربيءَ جي ڏکين لفظن جو عجيب ميل
آهي. انڪري هنکي نه هندو، نه وري مسلمان پوريءَ طرح سمجهي ٿا سگهن. هي تاريخ ۱۵ فبروري

نمبر	صفت	چا بابت	نمبر
۲۴۱	نوازيشي يادگار	(۲۴) سنت همستسنگه	۲۴۱
۲۴۱	(۱) مدموږ شاه جو منارو	(۲۵) پڳت ڪنوررام تاراچند	۲۴۱
۲۴۲	(۲) ميرن جا قبا	(۲۶) سنت دوار ڪاپوري ڪٽري (بم مياڊيو)	۲۴۲
۲۴۲	(۳) ڏوٿون هڻڻون جون ماڙيون	(۲۷) گهنڊو گهوت	۲۴۲
۲۴۲	(۴) نوازيءَ پيرن جي مسجد ۽ منارو	(۲۸) سنت هرڊارام	۲۴۲
	باب پنڌر هون	(ب) هندو پڳت	
۲۴۲	سنت، پڳت، درويش، پير فقير	(۱) چئنراءِ بچومل لنڊ (سامي)	۲۴۲
۲۴۲	(الف) هندو سنت	(۲) دلپتراءِ صوفي (دلپت)	۲۴۲
۲۴۲	(۱) پڳت پڳوان	(۳) سائين ولاتتراءِ منشي پرتابراڻ	۲۴۲
۲۴۲	(۲) سڌ سواڻي صاحب (ڪٽري)	(۴) پڳت راسينگ ايسرداس ڪٽري	۲۴۲
۲۴۵	(۳) بابا قانورداس نگر	(۵) سائين جيو تسنگه شيوڪرام	۲۴۵
۲۴۶	(۴) ڀاڳو نارنگ ڪٽري	(۶) ديوان صورت سنگه همت سنگه	۲۴۶
۲۴۷	(۵) ڀاڱو گرپت صاحب	(۷) پڳت ڪيمون يا ڪيمن داس ڪٽري	۲۴۷
۲۴۷	(۶) سوامي بڻڪندي	(۸) ماسٽر آسورام ڏانڊورام ڪٽري	۲۴۷
۲۴۸	(۷) سنت پاربرحيم (پارو فقير)	(۹) سوامي ڌرمڊاس موٽومل	۲۴۸
۲۴۹	(۸) سنت ڀالو پڳت ڪٽري	(۱۰) راجرشي ڏيارام گڊومل شهاڻي	۲۴۹
۲۴۹	(۹) پاروشاه حسراج سونارو	(۱۱) قانورداس ليڙارام واسواڻي (سادو واسواڻي)	۲۴۹
۲۵۰	(۱۰) قلبي وارا ساد ڏيالداس ۽ ڏيارام	(۱۲) سترامڊاس ڪوتارام	۲۵۰
۲۵۰	(۱۱) رتن پڳت ڪٽري	(۱۲) ڀاڻي ڪلاچند رامچند گڊواڻي	۲۵۰
۲۵۱	(۱۲) ايسرداس ٽئونرمل ڪٽري	(۱۳) سنت حاڻيرام	۲۵۱
۲۵۱	(۱۳) وسڻ شاه گيانچند سونارو	(۱۵) امرو رام وسڻ شاد سونارو	۲۵۱
۲۵۲	(۱۴) پُرسنارام (ڀاڳو پُرسن)	(۱۶) سنت وليرام	۲۵۲
۲۵۲	(۱۵) منگيارام پريس جي ڪٽري	(۱۷) سوامي رامانند نارومل ٿانواڻي	۲۵۲
۲۵۲	(۱۶) ڀاڱو شيوارام ڪٽري	(۱۸) سوامي هرنامڊاس آوتراءِ	۲۵۲
۲۵۳	(۱۷) دانوير درويش مولچند مينگيراج عاجوارو	(۱۹) ديالداس جيئومل (حاتم درويش)	۲۵۳
۲۵۵	(۱۸) ماسٽر نيپيراج	(۲۰) تولارام مينگهراج ڀالاڻي "عاجز"	۲۵۵
۲۵۵	(۱۹) سنت ڪيشوداس	(۲۱) سنت ٽيئونرام چيلارام	۲۵۵
۲۵۶	(۲۰) سوامي ليلاشاه ميجراج ڪٽري	(۲۲) ايسرداس پرمانند نيڪيدار	۲۵۶
۲۵۷	(۲۱) ڀاڱو گوڀند داس	(۲۲) سوامي ڀوڌراج لوڪومل واڏواڻي	۲۵۷
۲۵۸	(۲۲) سوامي گرداس ڪٽ وارو	(۲۳) پرمانند چوڪسرام آسراڻي ڇڳه	۲۵۸
۲۵۸	(۲۳) ٽئونرمل جينومل ڪٽري	(۲۵) ڀاڻي پوچنداس	۲۵۸

صفحہ	چا بابت	جریان نمبر	صفحہ	چا بابت	جریان نمبر
۲۷۱	(۲۶) مخدوم عبداللہ		۲۶۷	(۲۶) سنت ڏاندورام	
۲۷۱	(۲۷) وٽايو فقير		۲۶۸	(۲۷) ڀڳت پيروداس اتومل ڪٽري	
۲۷۲	(۲۸) قطب علي شاه		۲۶۸	(۲۸) بودرمل ٽيلرام (بابا مسترام)	
۲۷۲	(۲۹) فقير نصير محمد شاه		۲۶۹	(۲۹) ڀڳت وادورام جيمت مل ڪلناڻي	
۲۷۲	(۳۰) مسڪين هادي بخش شاه		۲۶۹	(۳۰) ڀڳت جئسنگل چيتنداس ڪٽري	
۲۷۲	ميلا ۽ ورسيون	۰۲	۲۷۰	مسلمانن جا پير، فقير ۽ درويش	۰۲
۲۷۲	(الف) هندن جا		۲۷۰	(۱) پير پاڳارو	
۲۷۲	(۱) راجا وير		۲۷۰	(۲) مخدوم نوح	
۲۷۲	(۲) اڏيرولعل		۲۷۰	(۲) پير پنو	
۲۷۲	(۲) رامڏيو (رامپير)		۲۷۰	(۳) منگهو پير	
۲۷۲	(۳) پٿورو پير		۲۷۰	(۵) پير عثمان شاه مروندي (لعل شهباز)	
۲۷۲	(۵) لڪي تيرت		۲۷۰	(۶) شاه عبدالڪريم	
۲۷۲	(۶) سڌ سواڻي صاحب		۲۷۰	(۷) شاه عنايت	
۲۷۲	(۷) ٿلجي وارا ساڌ-ڪيبر		۲۷۰	(۸) شاه عبداللطيف	
۲۷۲	(۸) ٻاپو نارنگ		۲۷۰	(۹) صاحبڏنو فقير	
۲۷۲	(۹) پارو شاه		۲۷۰	(۱۰) روحل فقير	
۲۷۲	(۱۰) پارو فقير (پاربرهم)		۲۷۰	(۱۱) عبدالوهاب (سچل)	
۲۷۲	(۱۱) ساڌ ٻيلو		۲۷۰	(۱۲) مراد فقير	
۲۷۲	(۱۲) سنت رتن ڀڳت		۲۷۰	(۱۲) ٻڍل شاه	
۲۷۲	(۱۲) سنت منگهارام		۲۷۰	(۱۳) سيد مياولي شاه	
۲۷۲	(۱۳) چچلو ڀڳت		۲۷۱	(۱۵) فقير قادر بخش "بيدل"	
۲۷۲	(۱۵) سنت ڪيشوداس		۲۷۱	(۱۶) فقير محمد محسن "بيڪس"	
۲۷۲	(۱۶) سوامي ليلاشاه		۲۷۱	(۱۷) نظر محمد شاه	
۲۷۲	(۱۷) سنت دوارڪاپوري		۲۷۱	(۱۸) سيد پني لدو	
۲۷۲	(۱۸) سنت گوبندداس		۲۷۱	(۱۹) شهاب الدين قادري	
۲۷۲	(۱۹) سنت همت سنگهه		۲۷۱	(۲۰) خير الدين شاه	
۲۷۲	(۲۰) سنت ٽيئون رام		۲۷۱	(۲۱) سخي هاشم شاه	
۲۷۲	(۲۱) ساڌو واسواڻي		۲۷۱	(۲۲) مخدوم بلاول	
۲۷۲	(۲۲) سنت پيروداس		۲۷۱	(۲۳) شاه حيدر	
۲۷۲	(۲۳) هنگلاج ديوي		۲۷۱	(۲۴) مخدوم نور الله	
۲۷۲	(۲۳) جهم پير (شو مندر ڀر)		۲۷۱	(۲۵) مخدوم فاضل شاه	

صفحہ	چا بابت	جریان نمبر	صفحہ	چا بابت	جریان نمبر
۲۲۲	(۱۷) آخوند فتح محمد کاشف	۲۰۵	۶	(۸) ست فقير ماموئي	
۲۲۲	(۱۸) عبدالرحيم	۲۰۷		(۹) مومل راڻو	
۲۲۲	(۱۹) منشي آڌارام ٿانورداس ميرچنداڻي	۲۰۹		(۱۰) نوري تماچي	
۲۲۲	(۲۰) ديوان ڪيولرام سلامتراءِ آڏواڻي	۲۱۰		(۱۱) سهڻي ميهار	
۲۲۲	(۲۱) قاضي ابراهيم	۲۱۲		(۱۲) تسڻي پنجون	
۲۲۲	(۲۲) ديوان ڪوڙومل چندنمل ڪلناڻي	۲۱۲		(۱۲) شاه عنايت	
۲۲۶	(۲۲) سيٺ آلومل پوڄواڻي	۲۱۵		(۱۲) شاه عبداللطيف جو	
۲۲۶	(۲۳) هاسارام		۷	لوڪ ڪٿائن کي امر ڪري ڇڏڻ	
۲۲۶	(۲۵) مرزان قليچ بيگ مرزان فريدون بيگ			خطاب ۽ لقب	۷
۲۲۸	(۲۶) آلومل ٽيڪمداس	۲۱۵		(۱) سرڪار جا ڏنل خطاب	
۲۲۸	(۲۷) ديوان نولراءِ شوقيرام آڏواڻي	۲۱۷		(۲) پبلڪ جا ڏنل لقب	
۲۲۸	(۲۸) قاضي حاجي احمد ”منتخب“			باب ٻار هون	
۲۲۸	(۲۹) محمد فاضل شاه			ليکڪ ۽ شاعر	
۲۲۸	(۳۰) غلام علي	۲۲۰		ليکڪ ۽ شاعر يعني ڪوي	
۲۲۸	(۳۱) ميان محمد	۲۲۱		ليکڪ	۱
۲۲۸	(۳۲) پريداس انندرام	۲۲۱		(۱) مولوي ابوالحسن	
۲۲۸	(۳۲) هيرانند ڪيمسنگهه	۲۲۲		(۲) مخدوم جعفر بوبڪين	
۲۲۸	(۳۳) سادو هيرانند شوقيرام آڏواڻي	۲۲۲		(۳) عثمان احساني	
۲۲۸	(۳۵) پيتامبر داس تولائي	۲۲۲		(۴) مخدوم ضيا الدين	
۲۲۸	(۳۶) ماسٽر چينانند	۲۲۲		(۵) سيد ثابت علي شاه	
۲۲۸	(۳۷) ڏيغومل	۲۲۲		(۶) مخدوم محمد شريف	
۲۲۸	(۳۸) ٽهالرام لوڪومل پنواڻي	۲۲۲		(۷) مولوي محمد حسين	
۲۲۹	(۳۹) مولوي محمد ابراهيم بختيارپوري	۲۲۲		(۸) مخدوم عبدالخالق ٺٽوي	
۲۲۹	(۴۰) ديوان ڏيارام گدومل شهاڻي	۲۲۲		(۹) پنڊت بنسيدر	
۲۲۰	(۴۱) مرزان صادق علي	۲۲۲		(۱۰) محمد عبدالرضا واسع	
۲۲۰	(۴۲) جيمٽ مل نارمل	۲۲۲		(۱۱) آخوند عزيز الله	
۲۲۰	(۴۳) آخوند لطف الله	۲۲۲		(۱۲) غلام حسين محمد قاسم قريشي	
۲۲۰	(۴۴) ديوان بولچند ڪوڏومل	۲۲۲		(۱۲) سيد ميران محمد شاه	
۲۲۰	(۴۵) احمدخان تڳيوخان جلباڻي	۲۲۲		(۱۴) منشي ننڊيرام ٿڌومل ميرائي	
۲۲۰	(۴۶) ليالرام وطن مل	۲۲۲		(۱۵) مسٽر نارائڻ جڳننات	
۲۲۰	(۴۷) حاجي امام بخش	۲۲۲		(۱۶) لڪشمن وي. پرانجي	

صفحہ	جای بابت	جریان نمبر	صفحہ	جای بابت	جریان نمبر
۲۲۵	(۷۹) پہلا جرائ لیلا رام واسواڻي		۲۲۰	(۲۸) روچیرام گجومل ڪرپاڻي	
۲۲۵	(۸۰) جینانند سانولاڻي		۲۲۰	(۲۹) سویراج هاسانند آڏواڻي	
۲۲۶	(۸۱) پنڊت هوڻ لعل		۲۲۱	(۵۰) تاراچند شوقیرام آڏواڻي	
۲۲۶	(۸۲) گتپت راءِ		۲۲۱	(۵۱) جینارام رتنسنگھ	
۲۲۶	(۸۲) پروفیسر تاراچند گاجرا		۲۲۱	(۵۲) دیوان ناڪرداس ناگراڻي	
۲۲۶	(۸۳) ڊاڪٽر تاراچند جیرامداس		۲۲۱	(۵۲) پیر حسام الدین راشدي	
۲۲۶	(۸۵) ٿانورداس لیلا رام واسواڻي (سادو واسواڻي)		۲۲۱	(۵۴) واسومل جیرامداس	
۲۲۶	(۸۶) غلام محمد شاهواڻي		۲۲۱	(۵۵) پریتمداس حڪومتراءِ	
۲۲۶	(۸۷) مهاراج تیجورام روچیرام شرما		۲۲۱	(۵۶) ڪشنچند ڀاڻیا	
۲۲۷	(۸۸) ناڪرداس ٿڌاڻي		۲۲۱	(۵۷) منگھاسنگھ مولچند	
۲۲۷	(۸۹) محمد بخش		۲۲۱	(۵۸) گینشامداس رامداس	
۲۲۷	(۹۰) چانڊومل ڪٽري		۲۲۱	(۵۹) ایبر. ایبر. گدواڻي	
۲۲۷	(۹۱) هوتچند مولچند گربخشاڻي		۲۲۱	(۶۰) حکیم میان محمد حسن میان محمود	
۲۲۷	(۹۲) سویراج نرملداس سجانسنگھاڻي		۲۲۲	(۶۱) مولچند راڌاڪشن	
۲۲۸	(۹۲) جینمل پرسرام گلراجاڻي گلراج		۲۲۲	(۶۲) مھراج لیکورام شرما	
۲۲۹	(۹۳) پروفیسر موٽومل گدواڻي		۲۲۲	(۶۲) واڏومل گنگارام ٿڌاڻي	
۲۲۹	(۹۴) ڪنولسنگھ پوهومل		۲۲۲	(۶۳) دیوان لیلا رام	
۲۲۹	(۹۶) لالچند امرڌنومل جڳتیاڻي		۲۲۲	(۶۵) پرمانند میوارام رامچنداڻي	
۲۳۱	(۹۷) نارائنداس رتن مل ملڪاڻي		۲۲۲	(۶۶) صاحبسنگھ چنداسنگھ شهاڻي	
۲۳۱	(۹۸) ڪندن مل شواڻي		۲۲۲	(۶۷) نرملداس فتحچند سجانسنگھاڻي	
۲۳۱	(۹۹) جهمت مل پاوناڻي		۲۲۲	(۶۸) پوجراج موٽواڻي	
۲۳۱	(۱۰۰) محمد صالح حالائي		۲۲۲	(۶۹) محمد صدیق محمد یوسف میمن	
۲۳۱	(۱۰۱) ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ		۲۲۳	(۷۰) عبدالمجید میمن	
۲۳۱	(۱۰۲) لیلا رام ماکيجاڻي		۲۲۳	(۷۱) عثمان علي انصاري	
۲۳۱	(۱۰۳) ویرومل بیگراج		۲۲۳	(۷۲) بولچند ڏیارام	
۲۳۱	(۱۰۴) نرملداس ڌرمداس گربخشاڻي		۲۲۳	(۷۳) نانک یوسف	
۲۳۱	(۱۰۵) آسودومل ٽیکچند گدواڻي (آچاره گدواڻي)		۲۲۳	(۷۴) ٽي. ڪي. شهاڻي	
۲۳۱	(۱۰۶) پرسرام شهاڻي		۲۲۳	(۷۵) گدومل ڪي. هرجاڻي	
۲۳۱	(۱۰۷) تاراچند ٽیلرام		۲۲۳	(۷۶) لیلا رام پریمچند واڏواڻي	
۲۳۱	(۱۰۸) پنڊت ٽوپڻ لعل شیوارام شرما		۲۲۳	(۷۷) ڏیارام وسڻ مل میرچنداڻي	
۲۳۱	(۱۰۹) دیوان چئٽراءِ بولچند		۲۲۳	(۷۸) پیرومل مهرچند آڏواڻي	

ن جي ڇرين سڀ ۾ سڀ پٽ ۾ ڪيل آهي.

(۷) گلابداسي پٺت - گلابداسي پٺت جو پاڻو سري گلابداس پنجاپ واري وڌو. هنن جو متو
ت ايشور ڪي ئي مڃڻ گهرجي. هو ڪنهن به ديوي يا ديوتا کي نه مڃيندا آهن يا هئا. انڪري
ايڪائي "سڏبا هئا. هنن جو مت ويدانت تي ٻڌل هو. هو سائن سوڻن ۽ ڏاڳن ڦيڻن جي برخلاف
نشا. سنڌ ۾ هن پٺت جا ماڻهو رڳو ڳاڙ ڳڙيا هئا، هنن جي نمسڪار جو لفظ آهي "جڻ مهراج." X

(۳) سائين ولاتراء منشي پرتابراء - ولاتراء جو جنم منشي پرتابراء ڪراڙمل جي ٿر پراڻا هالا ضلع حيدرآباد سنڌ ۾ سنه ۱۸۲۵ع ۾ ٿيو. هن جا وڏا ڪامورا ۽ ميرن جا منشي هئا. جي صاحبيءَ ۾ منشي سڏائڻ ۾ فخر سمجهيو هو ۽ منشي سر تي ڪلنگي ڌاريندا هئا. سندس لکپڙهه ڪرڻ ۽ ڪاروبار سنڀالڻ جو هو. ولاتراء جي شادي ڪرائي ويئي ۽ کيس تپيدار جي نوڪري ملي. نوڪري ڪندي ڪي چوڪون ڪيائين، جن لاءِ کيس پوڳڻو پيو. ان وقت هن کي گيتا پڙهڻ ويراڳ لڳي ويو. وري هن کي تپيداري ملي. پر نوڪري ڪندي به پڳوان جو پڇڻ ڪندو رهيو. ”هت هاڃ ۾ دل دلدل ڏي“ بندگي ڪندي رچي لعل ٿي ويو. هن جون ڪيتريون ئي ڪرامتون ظاهر ٿيون. ماڻهو کيس ”سائين ولاتراء“ ڪري ڪوٺيندا هئا. ڪيترائي سندس شش ٿيا، جي پهرين هالن ۾ تپيدار هو، پوءِ لاڙڪاڻي ۾ ٿيو. ان بعد موٽي هالن ۾ آيو. جتي روز صبح ستسنگ ڪندو هو. جتي ڪئين ماڻهو ٻڌڻ لاءِ ايندا هئا. سندس اوطاق گويا هڪ ٽڪاڻو ۽ مسافر جي بڻجي ويندو هو، جو ٻاهران ماڻهو به چڱي انداز ۾ ايندا هئا. هن کي به پڻ هڪ ٺارائڻا پيو ڪيولرام. ڪنهن ڳالهه تان پتن کان ناراض ٿي ڪن شهن سان گڏ گهران نڪري اچي پتڻ تي پهتا. پوءِ سندس ٻارن کي خبر پيئي، سي ڪن پئڻچن سان گڏجي اچي سائين جن کي منهن ڪرڻ لڳا ته واپس گهر هلو. پر سائين جن نه ڪئي. چيائون ”بابا ڏيهه ڇڏڻ ۽ ڏيهي ڇڏڻ اڃا آهن.“ پر اسين الوداع ڪري ٿا وڃون. ”هاڻي هالا ٿيندا پالها.“ ۽ ”قبر ٿيندو غبر.“ ۽ پڇ ته هالا ڦٽي ويا. سائين جن جي اولاد مان ڪوبه ڪونه رهيو ۽ پاڻ اچي قبر ۾ رهيا. قبر جي

✓ (۲۰۵) ماسٽر سيجرام ٿيلرام راڱهاڙي - ماسٽر ٿيلرام سيجرام راڱهاڙي سنه ۱۸۷۷ع ۾ جنم ورتو.
هن سنڌي ٽ سنڌي ڊڪشنري نالي ”سيج ڪوش“ لکي تيار ڪئي، جنهن ۾ ۵۰۰۰۰ لفظ
پر ڇپائي ڪونه سگهيو ۽ سنه ۱۹۳۲ع ۾ راهه بانءِ وٽه ۾ پڌرو ٿيو. ✖

✓ (۳۲) دلپترام صوفي "دلپت" دلپترام سيوهڻ ۾ سنه ۱۷۶۵ع ۾ ڄائو. هي سنڌي ۽ اڙدوءَ جو سٺو ڄاڻو هو. هي قداور هو. اڪيون سدائين لعل رهنديون هئس. حشمت وارو هو. سهڻي ۽ شاندار هيس. عابد ۽ زاهد هو ته توڪلي به هو. روز سچ لئي کانپوءِ سيڌي پاڌي ڄاڻي پاڻيءَ جا دلامت اونڌا ڪرائي ڇڏيندو هو ته سپاڻي جا پاڳ سپاڻي سان. هي پهريائين مسر ڪامدار هو. هن جي سنت آسرداس سان ملاقات ٿي، اُنجو اهڙو اثر هن تي پيو جو مسر ڪامداريءَ جي استعفا ڏياري موڪليائين. هي حاذق حڪيم به هو. پوءِ ايشوري پڳتيءَ ۾ ويو. دلپترام جون اڪيون پڳت آسرداس جي اکين ۾ کپي ويئون.

”چارئي عين چپي ويا، گجهي ۽ روز گتا.“

پوءِ هي سيوهڻ ڇڏي حيدرآباد ۾ اچي پرست صوفي سنت پاڻي آسرداس وٽ رهيو. چيلو ٿيو. پاڻي آسرداس به پنهنجي سخاوت ۽ دنيوي ويراڳ کان مشهور هو. دلپترام به سڀڻو هو. هن به ساميءَ وانگي ڪيترائي بيت چيا آهن. هي ۸۲ ورهين جي ڄمار ۾ سنه ۱۸۴۹ع ۾ ديولڪ پڌاريو. دلپت جي شاعريءَ کي گڏ ڪري پروفيسر ايسر جي. لڪر ۽ گدومل هرڃاڻيءَ ڇپائي آهي. دلپت کي هڪ نياڻي ۽ ٻه پٽ هئا. سندس ٻائيءَ جو پستڪ ڪيشورام سپاهي ملائي رکيل آهي. سندس بيت جو نمونو ڏجي ٿو:

”جن صحيح سڃاتو پاڻ کي، سي سڀ کي ڪن سلام - تجي ديهه ايمان کي، ٿيا گولن جا به غلام
 سي جوڳي جفائون ڪري، رڙهي گڏيا رام - فرق ٿيا فرقن ڪون، ساڙي ڪفر اسلام
 ’دلپت‘ وڏي وڏي دل جي، ٿي ۽ سنڌي هام - لٽي سڀ ملال، اتون آديسين جي.“

(۸) ماستر آسورام ڏاندورام - سنت آسورام جو جنم برهم ڪٿري ڏاندورام نڪ هرڳڻ جي
پهر ٻه ڏينهن ۾ ۱۸۵۴ع ۾ ٿيو. هن سنڌي ورنيڪيولر فائينل امتحان پاس ڪري ٽيچرس
سنت وٺي ماستري ڪئي. هن نوڪري ڪندي ڳوٺ ڦڪن تعلقي لاڙڪاڻي ۾ هڪ صوفي مُرشد
۽ پڳوان جي پڳتي ڪندو رهيو. شاعر ۽ حڪيم به هو. پڇن ڪافيون سلوڪ ٺاهيندو لکندو
۽ يوناني حڪمت ڪندو هو. ڪن کي دوائون مفت ڏيندو هو ته ڪن کي نسخا لکي ڏيندو
۽ ٺاهيل پڇن ڪافين وغيره جو ڪتاب لکيو ۽ نالو ڏنائينس ”ديوان آسو“ پر ڇپايائين ڪونه.
اهو ڪتاب سندس اولاد وٽ سانڍيل آهي. هي صوفي هئڻ سبب بلڙي ۽ جهوڪ شريف ويندو
۽ موفين سنتن جي زيارت ڪري ايندو هو. جهڙوڪ شاه عنايت، شاه عبدالڪريم. هن جو
پيلو هو، جو اڄ ڪلهه سنت ٿيئونرام ٿو ڪوٺجي ۽ مشهور آهي. آخر هي تاريخ ۱۵ فيبروري
۱۹۹۷ع برابر ۱۸ مانگهه سنبت ۱۹۹۷ وڪرمي پرلوڪ پڌاريو. سندس پوٽا ڪوٽا، انڊور، حيدرآباد
ناگپور ۾ رهندا آهن ۽ سندن آڪهه مان ڪي اڃا هالن ۾ رهندا آهن.